

Expert Report 4: *Claim for Asylum in the Netherlands (in Dutch)*

Prof. Dr. Mirjam van Reisen
Professor International Relations, Innovation and Care, Tilburg University, School of Humanities, Department of Culture Studies

November 2018

Geachte,

Hier volgt bespreking van vragen als gesteld in Ref. 20171541/BVS/bvs

- Bestaat er een risico dat cliënt bij terugkeer naar Eritrea mogelijk represailles zal ondervinden als gevolg van zijn lange verblijf in het buitenland? Om wat voor soort represailles zou het dan kunnen gaan?

Er is een risico dat cliënt bij terugkeer naar Eritrea zal worden gestraft dan wel in de ongelimiteerde militaire dienstplicht zal worden ingelijfd.

De inschatting van dit risico is gebaseerd op de volgende feiten:

- De praktijk van inlijving in de ongelimiteerde dienstplicht is – ondanks het vredesproces, ongewijzigd blijven bronnen van de Eritrese overheid en bronnen van vluchtelingen die sindsdien Eritrea hebben verlaten, en – ondanks herhaaldelijke politieke aankondigingen, is er niet overgegaan tot een daadwerkelijk andere recruitering;
- De Eritrese autoriteiten hebben een negatief beleid ten aanzien van migranten die het land verlieten en de ervaring is dat deze, voor zover dit bekend is, via internering in gevangenis hard worden aangepakt;
- Het blijft buitengewoon moeilijk om een goed beeld te verkrijgen omdat het land geen toegang geeft aan de verschillende onafhankelijke VN commissies;
- Er is grote onwetendheid over de behandeling van migranten die terugkeerden, al dan niet gedwongen, omdat opvolging in Eritrea zeer moeilijk is; er is nauwelijks documentatie beschikbaar over het lot van terugkeerders in Eritrea;
- Er is een uitzondering bekend met betrekking van terugkeer-migrant die (i) in Khartoum een inreis papier kunnen bemachtigen op de Eritrese ambassade, na betaling van 2% diasporabelasting en tekenen van een spijtbetuiging en (ii) voor migranten die familieleden hebben die positieve banden onderhouden met leden in de hogere echelons van het bewind en die in dat kader bescherming genieten van Eritrese autoriteiten, waaronder ook families die in het buitenland verblijven en daar deel uitmaken van de diaspora. Omdat cliënt een paspoort is geweigerd kan worden aangenomen dat hij niet deel uitmaakt van één van deze groepen die door de autoriteiten worden beschermd – omdat hij in dat geval een paspoort zou hebben verkregen van de Eritrese ambassade;
- Eritrese autoriteiten leggen een grote nadruk op controle en bestraffing van criminele praktijken die niet gesanctioneerd zijn door het eigen bewind. Hiermee zijn criminelen die buiten de controle van het bewind opereer(d)en zeer kwetsbaar.
- Bescherming door de autoriteiten is gebaseerd op loyaliteit met de machthebbers. Mensen die daar niet onder vallen, worden bestempeld als ‘afvallig’ – waardoor men kwetsbaarder zal zijn dan anderen voor represailles. Dit betreft leden van de oppositie of leden van religieuze gemeenschappen maar ook mensen die niet door het regime gesanctioneerde activiteiten uitvoeren, waaronder niet-gesanctioneerde illegale of criminele activiteiten. Er is een lage tolerantie-drempel voor deze groep ‘afvalligen’ die in de gaten gehouden wordt en snel veroordeeld en aangepakt worden.

Ik geeft hieronder nadere toelichting in het kader van de gestelde vragen.

Ik baseer me in mijn conclusies op de beschikbare informatie over de huidige situatie in Eritrea en op analyse van interviews uitgevoerd in het kader van mijn onderzoek naar Eritrese migranten, met bronnen en betrokkenen.

- Bestaat er een risico dat cliënt — mogelijk voorafgaand aan het (gedwongen) vervullen van de dienstplicht in een interneringskamp zal worden geplaatst?

Het is moeilijk om informatie te achterhalen van personen die terugkeren naar Eritrea met goedkeuring van de autoriteiten omdat het contact met mensen verbreekt. Dit voedt het vermoeden dat mensen worden gedetineerd omdat er niets meer van hun vernomen wordt. Dit leidt tot grote angst. Volgens een andere bron pleegde een persoon die werd teruggestuurd vanuit de VS naar Eritrea zelfmoord op de luchthaven in Cairo. (S. Nov 2018). In een situatie met betrekking tot een vrijwillige deportatie, met medewerking van Eritrese autoriteiten, vanuit Israel en Cairo naar Eritrea werd de persoon bij aankomst in Asmara op de luchthaven onmiddellijk gedetineerd. Het vervolg is een relaas van een getuige die als begeleider deze zaak volgde:

“But yesterday I got (..) news about an Eritrean who wanted to leave Israel to Uganda, again was refused continuing the way in Cairo (..), we attempted to bring him back to Israel and I believed we could have been successful but the Eritrean embassy in Cairo persuaded him to return to Eritrea which he did. This guy we know for sure that he was sent to Eritrean prison since he managed to escape, reached the USA and yesterday was recognized as a refugee there. He is not afraid of talking now since he is on a safe ground.” (S., Nov 2018)

- Bestaat er een risico dat cliënt, in geval van een (gedwongen) terugkeer naar Eritrea, onderworpen zal worden aan de dienstplicht aldaar?

Er bestaat zeker een risico dat cliënt bij aankomst in militaire dienst zal worden geplaatst. Het vredesproces heeft niets veranderd aan de recrutering in onbeperkte militaire dienstplicht.

Op 12 Oktober 2018 werd dit bevestigd door de Duitse Minister van Buitenlandse Zaken Heiko Maas, die in de Bondsdag hierover het volgende opmerkte:

“Reforms similar to the bold ones being carried out in Ethiopia have not been initiated in Eritrea so far. On the contrary, there’s still no strategy to indicate how an orderly opening up within the country could look. At this point, however, the peace agreement with Ethiopia hasn’t led to an improvement in the human rights situation in Eritrea. The regime continues to maintain compulsory national service as a key means of controlling society.” (Speech by Federal Foreign Minister Heiko Maas in response to the motions on Ethiopia/Eritrea on 12 October 2018 in the German Bundestag, published on: <https://eritreahub.org/germany-infuriates-eritrean-regime-by-accusing-it-of-major-human-rights-violations>, emphasis added)

De Eritrese nieuwsmedia (Shabait.com) meldde recentelijk dat de nationale dienstplicht ongewijzigd wordt voortgezet, waarbij een speech geciteerd werd van de voorzitter van de Unie van Jeugd en Studenten tijdens de inlijving van de nieuwe ronde van recruten in het militaire kamp van Sawa:

“Sawa, 01 October 2018- Mr. Saleh Ahmedin, Chairman of the National Union of Eritrean Youth and Students (NUEYS), said that nation building process is limitless homework of the youth at any stage and that the youth should relentlessly work for

the development and prosperity of their country. Mr. Saleh made the comment at a seminar he conducted to the members of the 32nd round of the national service in Sawa on 29 and 30 September.” (<http://shabait.com/news/local-news/27150-seminar-to-members-of-32nd-round-national-service>, 1 October 2018).

Gesteld kan worden dat er een verhoogd risico is voor recruitering en internering van migranten die terugkeren met een strafblad.

De kwetsbaarheid van personen die terugkeren met een strafblad, kan begrepen worden als een breder patroon wat de bescherming van personen met een crimineel verleden ondermijnt.

In het volgende citaat verwijst het interview naar zes personen in de periode 2000 - 2011:

“There have been cases of Eritreans who were either born in a foreign country or who had left Eritrea very young who became involved in drugs and drug related crimes being sent back either by family or host country. These young people often do not speak their language and do not fit well within their culture. Once back they become subject to the same requirements of National Service as all others with the additional handicap that culturally they do not fit in. Many require social service and medical support that is not available in Eritrea. The cases I saw involved people who had psychiatric and drug problems for which there is no support in Eritrea, so they deteriorate. (..) They end up in jail on the street or at St Mary's psychiatric hospital were in fact there is no psychiatric doctors as dr Fitsum is in jail disappeared since 2005.” (R, Nov 2018)

Er is geen reden om aan te nemen dat in de huidige situatie het gevaar verminderd zou zijn, aangezien het beleid met betrekking tot de recruitering en internering in militaire dienstplicht niet is bijgesteld (zie hieronder). Het gevaar dat mensen met een crimineel verleden lopen bij terugkeer, blijkt ook uit het verhaal van een andere bron over een Eritrese jongen in de Verenigde States met een crimineel verleden in drugshandel, die in 2009 werd teruggestuurd:

“there was an Eritrean boy from America - the same, he was deported to Eritrea, then the regime made him confess and later they killed him and they put the body in front of his house. So based on my experience, sure a criminal will be isolated and they will even kill him. (M. Nov 2018)

He adds that the culture, that has been promoted, is intolerant of types of criminal behavior that is not authorized by the authorities:

*“Even the society cannot accept any criminal due to the culture”
(M., Nov 2018)*

Het gevaar wordt onderstreept met het volgende getuigen rapport, over de periode 2007 – 2011, in which three people with a criminal record (of stealing) are returned to Eritrea, spent most of the time in prison and finally disappeared:

“I knew three people whom they deported from Sudan. They were thieves. And then they came to Eritrea. I was a teacher there in Goluj. Later one of them hang himself, due to the way the regime handled him. The other two were in a prison (military). They did nothing but due to their records they have. Each and everything that happened was considered that they did it, that is why most

of their life was in prison. Later they do not know where they are.” (M., Nov 2018).

People with a criminal record were blamed for any wrongdoing that happened, without having access to due justice. Dit blijkt ook uit een meer recent voorbeeld, dat (vermoedelijk) leidde tot een zelfmoord:

“I know a boy was coming from Saudi Arabia, (I am not sure exactly what was his crime in Saudi) later in 2014 September 12 was his funeral. And then I asked people what happened; they said to me he came from Saudi Arabia, then they recruit him in military but they made a nickname for him to know every one that he is a criminal that is why he hung himself in a tree.” (M., Nov 2018)

This citation also shows that the repatriate was recruited in military service and that life was made difficult because of his record, as a result of which he committed suicide.

- De Commission of Inquiry on human rights in Eritrea heeft het in haar rapport van 8 juni 2016 over ‘heropvoedingskampen’ waarin teruggekeerde Eritreeërs uit de diaspora gedetineerd zouden worden. Bent u bekend met het bestaan van dit soort kampen en zo ja, bestaat er een risico dat cliënt bij terugkeer naar Eritrea in zo’n kamp gedetineerd zal worden?

Ik ben hiermee bekend en het risico is reëel dat client onderworpen zal worden aan internering gezien zijn strafverleden en omdat hij opgroeide in Nederland. Dit maakt hem kwetsbaar voor internering in een heropvoedingskamp.

Er is in Eritrea geen duidelijk onderscheid tussen ‘illegaliteit’ en ongehoorzaamheid aan (willekeurige) instructies door de overheid. De gevangenen zijn vol met mensen die worden aangeduid als ‘crimineel’. Een recent filmpje – dat naar buiten werd gesmokkeld, laat één van de volle detentie-centra in de omgeving van Asmara zien, met het volgende bijschrift (verscheen via twitter):

“Footage here of [#Eritrea](#) | ns crammed in one room like sardines isn't some prison camp in Libya. This is Adi Abeto prison on periphery of Asmara. Not criminals or "security threats". Just N.S dodgers. Countless more rooms like this in Adi Abeto alone. > 300 of these in Country.”¹

Het filmpje laat een volle ruimte zien vol met gevangenen, en in één van de commentaren verschijnt het volgende bijschrift:

“Criminals life is frustrating they could not sleep even a night bs it is natural to suffer as a result of what you have done illegally, but one day justice will be served!” (ibid)

Deze tekst illustreert goed dat de betekenis van ‘crimineel’ is opgerekt naar activiteiten die niet door de autoriteiten waren gesanctioneerd en dus strafbaar onder onmenselijke omstandigheden als getoond wordt op het filmpje.

In het militaire interneringskamp Sawa worden de recruten heropgevoed in de ideologie van de politiek partij die de macht heeft in Eritrea, de PFDJ. In dit verband citeert het Britse

¹ <https://twitter.com/DeqiWoldeMikel/status/1063526608466661376>

Country of Origin Report (2011: 9.18), een rapport van de Britse ambassade, waarin dit als volgt wordt uitgelegd:

“Officially, the Eritrean Ministry of Defence runs the military/national service programme. However, in practice other ministries are involved in the assignment of people to national service positions in ministerial dependencies...when students finish school in the Sawa military/school camp, they are automatically assigned to either military service, another type of national service or further education, and are given the relevant documents to that effect at that time.” (UK, COI, 2011)²

In deze kampen wordt ook gemarteld. Het Country of Origin Rapport van de UK (2011) refereert in haar rapport naar de volgende martel-praktijken, op basis van het rapport van Human Rights Watch over de nationale dienstplicht:

The HRW Service for Life - State Repression and Indefinite Conscription in Eritrea report, published on 16 April 2009, describes the various torture methods used on prisoners in military detention. According to the report, the names of the known different types of torture are:

‘Helicopter’ - the victim’s hands and feet are tied together behind the back. The victim is left face down, often outside in the sun. According to former detainees, this form of torture is practiced in most of the prisons, in particular in Alla prison.

‘Otto’ (or ‘eight’) - the victim’s hands are tied together behind the back, and the victim has to lie on his or her stomach.

‘Ferro’ - the victim’s hands are placed behind the back and the wrists are bound together with handcuffs. The victim is made to lie on his or her stomach. The victim may also be left outside in the sun. According to a former army officer, ‘ferro’ was often the punishment for individuals suspected of being army deserters.

‘Jesus Christ’ - the victim is crucified by being tied up with rope to a tree or a cross and then left to hang in that position. Sometimes the victim is also beaten while in the hung position.

‘Goma’ - the victim is placed in a radial truck tyre in a double-bent position for long periods of time.

‘Mock drowning’ - the victim’s head is submerged in water as an act of ‘mock drowning’.

‘Beating’ - according to former detainees, beatings are a common punishment and take place on a regular, often daily, basis. Beatings can occur before or after other forms of torture. (Human Rights Watch, 2009, cited in: UK, Country of Origin Report 2011)

Er zijn geen aanwijzingen dat de situatie met betrekking tot martelpraktijken in positieve zin zouden zijn gewijzigd.

² <https://www.refworld.org/pdfid/4e4e0b952.pdf>; VN-rapporten bevestigden de martelpraktijken in de opvoedings- en militaire kampen in 2015 en 2016.

- Vormt het feit dat cliënt nooit de zogenaamde ‘diasporabelasting’ heeft afgedragen een risicofactor gelet op bovengenoemde vragen?

Als client geen 2% diaspora betaling heeft verricht en geen spijtbetuyiging heeft getekend dan is er een risico dat hij niet de bescherming van Eritrese autoriteiten geniet, in Nederland, noch in Eritrea. Dit kan worden gesteld op basis van een onderzoek dat in opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken werd verricht:

“The 2% Tax allows the tax-payer to demonstrate loyalty and submission and in exchange he or she receives protection and privilege. If the 2% Tax payment is understood as an indication of loyalty and adherence to the PFDJ, then the question arises what the possible costs can be if such loyalty - as demanded, is not respected (and 2% Tax is not paid).” (DSP, Tilburg University, 2017: 90).

Bij afwezigheid van betaling van 2% Diaspora-belasting is het risico op bescherming van lijfelijke en materiele bescherming afgenomen, is de conclusie van het rapport (DSP, Tilburg University, 2017). Overigens wordt, normaliter, niet gevraagd aan vluchtelingen van de eerste groep, waartoe cliënt behoort, om een spijtbetuyiging te tekenen (DSP, Tilburg University, 2017: p. 39, voetnoot 10). Daaruit zou enerzijds kunnen worden opgemaakt dat onderhavige cliënt geen spijtbetuyiging zou hoeven tekenen, hoewel anderzijds, niet duidelijk is of dit in deze situatie, waarbij sprake is van een strafblad in Nederland, zou gelden.

Opgemerkt moet worden dat de spijtbetuyiging van het Eritrese Regret-formulier per definitie betrekking heeft op de situatie in Eritrea en vertrok cliënt al op 4-jarige leeftijd. Het *Regret*-formulier vraagt een algehele niet-gespecificeerde schuldbekentenis. Deze schuldbekentenis is nooit gespecificeerd met een specifiek aangeduide daad. Daarmee zou de bekentenis via het *Regret*-formulier, mogelijk of zelfs waarschijnlijk leiden, via de algehele en niet-specifieke toegeving van schuld, tot overdracht van de criminele feiten die in Nederland werden gepleegd naar Eritrea, waar cliënt op die manier alsnog strafbaar zou worden tengevolge van de algehele en niet-gespecificeerde aard van de schuld-bekentenis via ondertekening van het regret-form.

- Vormt het feit dat de Eritrese ambassade op de hoogte is gebracht van het voornemen om cliënt uit te zetten een risicofactor gelet op bovengenoemde vragen?

De Eritrese ambassade, zo blijkt uit het rapport van DSP en Tilburg University (2017) staat in directe verbinding met de PFDJ, de enige politieke partij in Eritrea die daar het bewind voert en de scepter zwaait over de inwoners en over de intelligence-apparaat van het regime. Hierover werd al eerder uitspraak gedaan door de rechter in Nederland:

“...it follows that the YPFDJ, as considered above, is to be characterised as the extended arm of a dictatorial regime and that through this organisation, intelligence is being passed to the regime. (Bahlbi v Van Reisen [4.6])” (Bahlbi v Van Reisen, C/13/596714/KG ZA 15-1352 CB/MV (Court of Amsterdam 2016)

“From this follows that the YPFDJ receives instructions from the PFDJ, that the YPFDJ has supporting the regime of Afewerki as its goal and that members of the YPFDJ are acting as informants for (the embassies of) the regime in Eritrea. The YPFDJ can thus, at this point, be called the extended arm of a dictatorial regime. (Bahlbi v Van Reisen

[4.4]” (Bahlbi v Van Reisen, C/13/596714/KG ZA 15-1352 CB/MV (Court of Amsterdam 2016)

The DSP report cites a signed witness declaration by the former Deputy Minister of Finance, Kubrom Dafla Hosabay, who states that intelligence gathering is common in the diaspora:

“Another major objective of YPFDJ is spying on Eritreans who harbour a dissenting political opinion, including instilling a deep sense of terror against dissidents, in tandem with another radicalized proEritrean government group, the notorious EriBlood.” (Cited in DSP & Tilburg University, 2017; p. 72; Hosabay, 2016, signed declaration to the Dutch Court in Case of Bahlbi v Reisen, (Bahlbi v Van Reisen, C/13/596714/KG ZA 15-1352 CB/MV (Court of Amsterdam 2016)

Het rapport van DSP, Tilburg University (2017) zet uiteen hoe de ambassade, via de vertegenwoordiger van de PFDJ in Nederland, die de ambassade aanstuurt, in direct contact staat met de veiligheidsonderdelen van het bewind. Dit wijst erop dat er een gegronnd risico is dat de informatie van de ambassade bij veiligheidsdiensten in Eritrea terecht is gekomen.

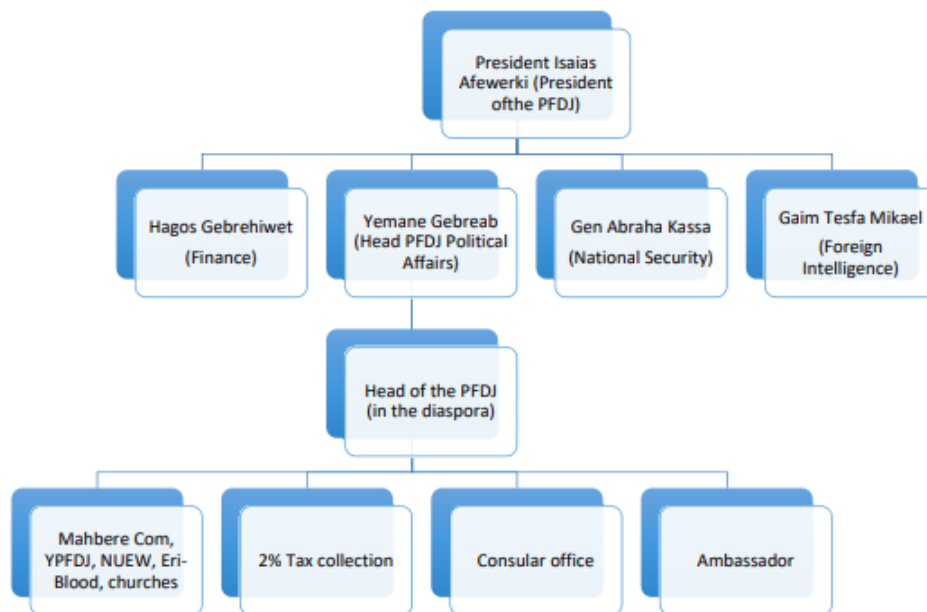

Figure 5.1 Reporting structure for the 2% Tax through the PFDJ lines of authority

(bron: DSP, Tilburg University, 2017: p. 70)

In een ander recent geval, ging een jonge in België opgegroeide – niet aan de PFDJ verbonden, jongen terug naar Eritrea en ondervond grote problemen omdat hij doorlopend – dag en nacht, in de gaten werd gehouden. Deze jongen had geen crimineel strafblad. Hij kwam terug omdat het te gevaarlijk was om in Eritrea te blijven. Dit is speciaal het geval voor jonge mensen en kwetsbare mensen, die geen ander paspoort hebben. Uit het rapport blijkt ook dat de kwetsbare positie van cliënt aanleiding kan zijn voor verdere vervolging en uitbuiting omdat cliënt weinig middelen heeft waaraan hij bescherming kan ontlenen. Het rapport (DSP, Tilburg University, 2017) merkt specifiek op dat de 2% betaling relevant is voor bescherming van mensen waarvan bekend is dat zij zich schuldig hebben gemaakt aan illegale of criminele praktijken:

“.. to receive protection to reduce risk of exposure [19, 50, 73]; to be protected against the consequences of irregular or illegal activity, which the embassy has information about (e.g., earning an income, legally or illegal, and receiving benefits at the same time or married couples who live apart to receive more benefits) [19, 30, 47, 48].” (DSP, Tilburg University, 2017: 86).

Hieruit blijkt dat niet zondermeer mag worden uitgegaan van rechtsbescherming in Eritrea als men in verband wordt gebracht met illegale of criminele activiteiten en geen middelen heeft om bescherming af te kopen.

- In het Algemeen Ambtsbericht Eritrea juni 2018 wordt gesteld: “Personen die langer dan drie jaar in het buitenland hebben verbleven, de spijtbetuiing hebben ondertekend en de diasporabelasting hebben betaald kunnen normaal gesproken zonder problemen terugkeren.”

Voorop moet worden gesteld dat de Nederlandse autoriteiten geen medewerking kunnen verlenen aan het afdwingen van een betaling van een 2% diaspora-betaling en ondertekening van een spijtbetuiing – wat in feite een niet-gespecificeerde schuldbekentenis is.

Het betalen van de diasporabelasting kan immers niet worden beschouwd als reguliere internationale afdrachten. Zowel de wetgeving omtrent de afdracht en de inning ervan zijn onderhevig aan willekeur en geassocieerd met dwang. In commentaar op onderzoek uitgevoerd voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken in 2017 stelt de onafhankelijke instantie International Bureau of Fiscal Documentation (IBFD):

“Reacting to the research results, IBFD concluded the following regarding the legality of the 2% Tax: There are significant problems if, in the absence of international agreements of mutual assistance in the collection of taxes, people formally or informally representing the interest of Eritrea undertake actions on the territory of another State to force people to pay an Eritrean tax. We consider this as unprecedented in international tax law and as a violation of the sovereignty of the Netherlands [or another European country] from a public international law perspective.” [IBFD, concluding remarks commenting on the final draft of this report, email, 21 June 2017] (in: DSP, Tilburg University, p. 140)

De ondertekening van een spijtbetuiing (in de zin van een niet-gespecificeerde schuldbekentenis) valt niet binnen de Nederlandse rechtsorde. Hierover merkte het rapport van DSP, Tilburg University (2017) op dat het aanleiding kan geven tot valse of tegenstrijdige bekentenissen via ongefundeerde zelf-beschuldiging:

“Self-incrimination: The collection method forces refugees (including young people) to incriminate themselves by pressuring them to sign a ‘regret form’”.

Het rapport naar de 2% diaspora belasting (DSP, Tilburg University, 2017) concludeert verder niet dat de betaling hiervan – samen met de tekening van een spijtbetuiing garandeert dat men zonder gevaar terug kan keren. Het is simpelweg een voorwaarde voor personen van Eritrese afkomst die niet het vertrouwen genieten van de bewindsvoerders om enige bescherming te kunnen verkrijgen, waaronder (eventueel) het verkrijgen van een paspoort. Het is op zichzelf geen voorwaarde op menselijke behandeling in Eritrea. De conclusie van het ambtsbericht is dan ook voorbarig, zeker gezien de grote waas van onbekendheid met wat er in Eritrea momenteel gebeurt met terugkeerders. Hierover is in het

algemeen weinig of niets bekend omdat er geen contact kan worden onderhouden met terugkeerders. Dit blijkt ondermeer uit recente rapporten van Human Rights Watch:

“Sudan forcibly returned over 100 asylum seekers, including about 30 minors, to Eritrea in 2017. UNHCR criticized the expulsions as “a serious violation of international refugee law.” In 2016, Sudan had repatriated 400 Eritreans who were promptly arrested upon their return, according to a UN Commission of Inquiry report. Whether any have been released since is speculative because of government secrecy and the absence of independent monitors.” ([Human Rights Watch, 2018](#))

Het belangrijkste probleem blijft dat er geen informatie beschikbaar is in Eritrea. Daardoor blijft onbekend wat het lot is van degene die terugkeren. Hierover merkt Human Rights Watch verder nog op:

“A Swiss court held in 2017 that an Eritrean woman who had not proved she had deserted national service could be presumed not to face punishment on return. The UN special rapporteur on migration criticized a similar earlier Swiss court decision because the court had no real evidence that involuntary returnees would not be prosecuted.” ([Human Rights Watch, 2018](#))

Uit bovenstaande citaten blijkt ook dat detentie bij gedwongen terugkeer zeker niet kan worden uitgesloten.

- Wat betekent deze bevinding voor personen die niet aan de voorwaarden van het betalen van de diasporabelasting en/of het ondertekenen van een spijtbetuinging hebben voldaan?

In het recente onderzoek van DSP, Tilburg University (2017) werd geconcludeerd dat onderhandelingen over paspoorten, exit visas en gerelateerde betalingen en afdrachten mogelijk is, maar dat onderhandelingen onderhavig zijn aan sterke willekeur en dat een rechtsorde voor zulke onderhandelingen en de uitvoering van afspraken ontbreekt. Daarom kan er geen betrouwbaarheid worden gegeven aan de betrouwbaarheid en uitvoering van onderhandelde overeenkomsten.

- In het Algemeen Ambtsbericht Eritrea juni 2018 wordt gesteld: “De Eritrese regering is tegen gedwongen terugkeer, maar in sommige gevallen bereid daarover te onderhandelen,”

Op grond van objectieve internationaal geaccepteerde criteria kan worden geconcludeerd dat in Eritrea geen functionerende rechtsorde bestaat (DSP, Tilburg University, 2017). De bereidheid van autoriteiten om te onderhandelen leidt niet noodzakelijk tot een uitvoering van dat beleid of bescherming. Een zaak die grote bekendheid heeft gekregen is de terugkeer van Aster Yohannes, de vrouw van de politicus Petros Solomon, Minister in het kabinet van President Isaias, die in 2001 werd opgepakt. Aster Yohannes verbleef in de Verenigde States en keerde terug op 11 December 2003, met goedkeuring van de Eritrese autoriteiten waarvan ze ook een paspoort had gekregen om terug te kunnen reizen. Ze werd opgepakt bij aankomst op de luchthaven en haar verblijfplaats is sindsdien onbekend. Zij is nog steeds niet vrijgelaten.

Het gevaar op gevangenneming bij aankomst is reëel voor alle terugkeerders die via de samenwerking met de autoriteiten gedeporteerd worden. Bron R was hiervan ooggetuige, nadat een groep migranten gedwongen werd gerepatriëerd van Malta, verwijzend naar :

“G.S. did some follow up on the people deported from Malta 2002. I was at the airport when that plane arrived. Nobody came out of the airport. They were all taken to detention. Many on the Dahalak islands. Ironically former Italian prisons.” (R, Nov 2018)

Personen die wel bescherming genieten van de autoriteiten zijn veelal familiaal verbonden met machthebbers en kunnen op die grond zonder gevaar terugkeren en zijn meesat in het bezit van een Eritrees of buitenlands paspoort. Deze personen kunnen de 2% belasting betalen waarmee ze bescherming kunnen afkopen. Het criterium voor gevaar bij terugkeer is niet de lengte van verblijf in het buitenland. Het criterium is de verbinding met machthebbers – dus of men (op dat moment) bescherming geniet. Er zijn hiervoor geen sluitende regels te geven.

- Wat is uw ervaring met betrekking tot de terugkeer van Eritreeërs uit de diaspora naar Eritrea? In hoeverre verleent de Eritrese regering hieraan medewerking? Wat wordt volgens u bedoeld met “onderhandelen” hierover?

De Eritrese regering heeft tot nu toe geen medewerking verleend bij terugkeer van vluchtelingen in Israël, hoewel de Israëlische regering aandrong op een onderhandeling over terugkeer van tienduizenden Eritrese vluchtelingen, maar zonder resultaat.

De Eritrese ambassade was in verschillende landen betrokken bij terugkeer van vluchtelingen; ik ben daarover geïnformeerd, heb te maken gehad met dergelijke zaken, in verband met deportaties uit Zuid Afrika, Ethiopie, Soedan en Kenya, maar het betreft in deze onderhandelingen altijd het terughalen van mensen die niet beschouwd worden als loyaal aan het regime, en dit wordt ook wel gerefereerd als gijzeling door het bewind.

Zeer recentelijk onderhandelde het Eritrese regime een deportatie met de autoriteiten in Saudi Arabie via Dubai; en de onderhandelingen waren succesvol. Deze deportatie zou ook zeker zijn gelukt als UNHCR niet tussen was gekomen na internationaal protest om de vluchteling te beschermen. Het betrof een geserteerd voormalig lid van het elite corps van de president. De vluchteling leeft nu onder bescherming van UNHCR in een safe-house.

In dit verband kan geconcludeerd worden dat onderhandelingen van de Eritrese autoriteiten verband houden met het terughalen van mensen die in Eritrea groot gevaar lopen om gestraft te worden omdat zij beschouwd worden als niet loyaal en een gevaar voor de stabiliteit van het regime.

- In het Algemeen Ambtsbericht Eritrea juni 2018 wordt gesteld: “Volgens de VN onderzoekscommissie worden Eritreeërs die gedwongen terugkeren over het algemeen gearresteerd, gedetineerd en blootgesteld aan mishandeling en (mogelijk) foltering. Het is evenwel niet duidelijk op welke periode getuigenverklaringen hierover betrekking hebben.”

De VN speciale onderzoekscommissie kwam in 2016 met een rapport waarin de Commissie concludeerde dat Misdaden tegen de Menselijkheid werden gepleegd in Eritrea, en deze conclusie werd overgenomen in de Resolutie die werd aangenomen in de Mensenrechtenraad. De VN onderzoekscommissie werd niet toegelaten tot Eritrea, noch de Speciale Rapporteur en ook de VN Monitoring Commissie voor Eritrea en Somalië die opnieuw in 2018 rapport uitbracht werd niet toegelaten.

Verder kan nog het volgende worden opgemerkt over de kwetsbaarheid van personen met een crimineel verleden.

Een persoon met een strafblad is kwetsbaar, mede gezien de afwezigheid van ondersteuning in Eritrea, als blijkt uit een interview met een bron die lange tijd in Eritrea werkte voor de Verenigde Naties, die betrokken was bij een zaak van een persoon die werd gedeporteerd met een strafblad:

“He was deported because of drug charges, but in Eritrea there is no programme, no support. There is no support for war-trauma, AA was closed do there is no support for drugs. The Eritrean response to kids sniffing glue was to send them to Sawa. I knew them.” (R, Nov 2018)

Dit citaat bevestigt het beeld van een praktijk waarin mensen met een vermeend crimineel of illegaal strafblad in militaire diensplicht worden geplaatst dan wel in de gevangenis worden gedetineerd met een verwijzing naar de noodzaak tot heropvoeding.

In samenvatting,

Er is geen basis voor de claim dat de situatie in Eritrea verbeterd recentelijk is en er is geen aanwijzing dat de situatie in Eritrea niet langer onderworpen zou zijn aan onmenselijke behandeling en willekeur. De situatie met betrekking tot de nationale dienstplicht is aantoonbaar niet veranderd. Er is geen opvolging mogelijk van zaken waarin migranten werden gedeporteerd omdat onafhankelijke observatoren niet worden toegelaten en er is geen aanwijzing dat de situatie verbeterd is. Personen met een crimineel verleden zijn extra kwetsbaar.

Bronnen:

DSP, Tilburg University. (2017). The 2% Tax for Eritreans in the Diaspora: Facts, figures and experiences in seven European countries. Commissioned by the Dutch Ministry of Foreign Affairs. Amsterdam, Tilburg: DSP/EEPA/Tilburg University. <http://194.0.234.211/wp-content/uploads/2017/09/the-2-pct-tax-for-eritreans-in-the-diaspora-1.pdf>; <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2017/09/18/the-2-pct-tax-for-eritreans-in-the-diaspora>

DSP, Tilburg University. (2016). Eritrese Organisaties en Integratie: Niets is wat het lijkt. Commissioned by the Dutch Ministry of Social Affairs. Amsterdam, Tilburg: DSP/EEPA/Tilburg University. https://www.dsp-groep.nl/wp-content/uploads/16pverit_Niets_is_wat_het_lijkt-DSP_2016.pdf

Human Rights Watch. 2018. Events 2017. <https://www.hrw.org/world-report/2018/country-chapters/eritrea>

Rechtbank Amsterdam. Vonnis Voorzieningenrechter. 10.02.2016. <https://www.navigator.nl/document/idbf0e15b6c10542369678e03643b9002b/ecli-nl-rbams-2016-537-rb-amsterdam-10-02-2016-nr-c13596714-kg-za-15-1352>

Speech by Federal Foreign Minister Heiko Maas in response to the motions on Ethiopia/Eritrea on 12 October 2018 in the German Bundestag, published on: <https://eritreahub.org/germany-infuriates-eritrean-regime-by-accusing-it-of-major-human-rights-violations>

UK Border Agency. 2011. Citing, Human Rights Watch, 2009, Cited in: UK Country of Origin Report. 2011. Refworld: <https://www.refworld.org/pdfid/4e4e0b952.pdf>

Sociale media:

Twitter.

<https://twitter.com/YohYem/status/1063705622674399233>

<https://twitter.com/DeqiWoldeMikel/status/1063526608466661376>